

BEVÁNDORLÁSI POLITIKA

Az Európai Unió egyik fő célkitűzésének tekinti a szolidaritáson alapuló, előretekintő és átfogó európai bevándorlási politikát. A bevándorlási politika arra szolgál, hogy kiegyensúlyozott megközelítést alakítson ki a jogszerű és az irreguláris bevándorlás kezelésében.

JOGALAP

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 79. és 80. cikke.

HATÁSKÖRÖK

Jogszerű bevándorlás: az EU hatáskörébe tartozik, hogy meghatározza a többek közt családegyesítés céljából az egyes tagállamokba belépő vagy ott tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok belépésének és tartózkodásának feltételeit. Továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik annak meghatározása, hogy hány harmadik országbeli állampolgárt engednek be munkavállalás céljából.

Integráció: az Unió ösztönözheti a tagállamokat, hogy hozzanak a területükön jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok integrációját előmozdító intézkedéseket, és fellépésük során támogathatja e tagállamokat; ugyanakkor semmilyen előírás nem rendelkezik a tagállamok törvényi és szabályozási rendelkezéseinek összehangolásáról.

Az irreguláris bevándorlás elleni küzdelem: az Uniónak – főként hatékony visszaküldési politika segítségével – meg kell akadályoznia és csökkentenie kell az irreguláris bevándorlást, mégpedig az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett.

Visszafogadási megállapodások: hatáskörénél fogva az Unió megállapodásokat köthet harmadik országokkal a területén tartózkodó olyan harmadik országbeli állampolgárok származási országukba vagy abba az országba való visszafogadása érdekében, ahonnan érkeztek, akik a tagállamok valamelyikének területére való belépés, jelenlét vagy tartózkodás feltételeinek nem vagy már nem felelnek meg.

CÉLKITŰZÉSEK

A bevándorlás kiegyensúlyozott megközelítésének meghatározása: az EU arra törekszik, hogy kiegyensúlyozott megközelítés alakuljon ki a jogszerű bevándorlás kezelése és az irreguláris bevándorlás elleni küzdelem tekintetében. A migrációs áramlások megfelelő kezelése a valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok számára a méltányos bánásmód biztosítását, az

irreguláris bevándorlás, többek között az emberkereskedelem és az embercsempészet elleni küzdelemre irányuló intézkedések fokozását és a harmadik országokkal való együttműködés minden területen történő elősegítését is maga után vonja. Az EU-nak az a célja, hogy a jogszerű bevándorlók számára az európai uniós polgárokéhoz hasonló, azonos szintű jogokat és kötelezettségeket állapítson meg.

A szolidaritás elve: a Lisszaboni Szerződés értelmében a bevándorlási politikákra a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztásának elve az irányadó, ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is (az EUMSZ 80. cikke).

EREDMÉNYEK

A. A Lisszaboni Szerződés által eredményezett intézményi fejlemények

A Lisszaboni Szerződés – amely 2009 decemberében lépett hatályba ([1.1.5.](#)) – a jogszerű bevándorlással kapcsolatban bevezette a minősített többségi szavazást, továbbá új jogalapot biztosított a beilleszkedést segítő intézkedések előmozdításához. Most már a rendes jogalkotási eljárás vonatkozik mind az irreguláris, mind a jogszerű bevándorlással kapcsolatos politikákra, a Parlamentet a Tanáccsal egyenrangú társjogalkotóvá téve e téren. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy a harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása esetén alkalmazandó intézkedéseket a Tanács fogadja el, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően (EUMSZ, 78. cikk, (3) bekezdés).

A Lisszaboni Szerződés tisztázta azt is, hogy e területen megoszlik a felelősség az EU és a tagállamok között, különösen ami a tagállamokba munkakeresési céllal, legálisan belépő migránsok engedélyezett számát illeti (EUMSZ, 79. cikk, (5) bekezdés). Végezetül a Bíróság hatásköre immár kiterjed a bevándorlás és menekültügy területére.

B. A bevándorláspolitikával kapcsolatos legutóbbi fejlemények

1. A migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés

A Bizottság által 2011-ben elfogadott, „[a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés](#)” megszabja az Unió és a harmadik országok közötti, a migráció területére vonatkozó kapcsolatok általános keretét. A megközelítés négy pillért tartalmaz: jogszerű bevándorlás és mobilitás, irreguláris bevándorlás és emberkereskedelem, nemzetközi védelem és menekültügy, valamint a migráció és a mobilitás fejlesztési hatásának maximalizálása. Ez a megközelítés a migránsok emberi jogait horizontális kérdésként kezeli.

2. A 2014. júniusi stratégiai iránymutatások

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget érintő Stockholmi Program 2014 decemberében véget ért ([4.2.1.](#)). 2014 márciusában a Bizottság „[Nyitott és biztonságos Európa: váltsuk valóra!](#)” címmel új közleményt tett közzé, amelyben ismertette a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség jövőbeli menetrendjével kapcsolatos elképzeléseit. Az EUMSZ 68. cikkének megfelelően az Európai Tanács ezt követően 2014. június 26-i és 27-i következtetéseiben meghatározta azokat a „jogalkotási és operatív programok tervezésére vonatkozó [stratégiai iránymutatásokat](#), amelyeket – a 2014–2020 közötti

időszakban – a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés területén kell majd alkalmaznia”. Itt már nem programról van szó, hanem a meglévő jogi eszközök és intézkedések átültetésének, végrehajtásának és egységes szerkezetbe foglalásának céljára összpontosító iránymutatásokról. Ezek értelmében szükség van a migráció általános megközelítésének alkalmazására, a legjobb módon kihasználva a jogszerű migrációt, védelmet nyújtva a rászorulóknak, fellépve az irreguláris migráció ellen, és hatékonyan igazgatva a határokat. Az új stratégiai iránymutatások elfogadása még várat magára.

3. Európai migrációs stratégia

A Bizottság 2015 májusában tette közzé az [európai migrációs stratégiát](#). A stratégia azonnali intézkedéseket javasolt a földközi-tengeri térségben kialakult válsághelyzet megoldására, valamint a következő években végrehajtandó fellépéseket a bevándorlás minden tekintetben megfelelőbb kezelése céljából.

A stratégia alapján a Bizottság 2016. április 6-án [közleményben](#) közzétette a jogszerű migrációval, illetve a menekültüggyel kapcsolatos iránymutatásait. Négy nagy célkitűzést jelöltek meg a jogszerű migrációt illetően: a kékkártya-irányelv felülvizsgálata, az innovatív vállalkozók vonzása az Unióba, egy következetesebb és eredményesebb modell kialakítása a jogszerű bevándorlás uniós szintű kezelése területén a meglévő keret értékelése révén, valamint a kulcsszerepet játszó harmadik országokkal való együttműködés megerősítése annak érdekében, hogy az EU-ba irányuló legális útvonalakat biztosítani lehessen, ugyanakkor javítva a maradásra nem jogosultak visszaküldését.

2019 októberében a Bizottság közzétett egy [eredményjelentést](#) az európai migrációs stratégia megvalósításáról, amelyben megvizsgálja az elért eredményeket és a stratégia végrehajtásának hiányosságait. 2021 szeptemberében, egy évvel az új migrációs és menekültügyi paktum elfogadása után a Bizottság elfogadta [a migrációról és a menekültügyről szóló első jelentését](#), amely a migrációkezelés valamennyi aspektusára kiterjed, és számba veszi a migrációs és menekültügyi politika elmúlt másfél évben történt legfontosabb fejleményeit. [A migrációról és a menekültügyről szóló második jelentést](#) 2022. október 6-án tették közzé.

Valamennyi szakpolitikai fejleményt szorosan nyomon követi az [Európai Migrációs Hálózat](#), amelyet 2008-ban hoztak létre valamennyi tagállam migrációs és menekültügyi szakértőinek uniós hálózataként, akik együttműködnek annak érdekében, hogy objektív, összehasonlítható és szakpolitikai szempontból releváns információkat szolgáltatassanak.

4. Az új migrációs és menekültügyi paktum

A 2020. évi munkaprogramjában bejelentetteknek megfelelően a Bizottság 2020 szeptemberében közzétette az új paktumot, amelynek célja, hogy a menekültügyi eljárást integrálja az általános migrációkezelésbe, összekapcsolva azt az előválogatással és a visszaküldéssel, miközben kiterjed a külső határok igazgatására, a jobb előrejelzésre, a felkészültségre és a válságreagálásra egy szolidaritási mechanizmussal együtt, valamint a legfontosabb származási és tranzitországokkal fenntartott külkapcsolatokra (4.2.2.). Ez utóbbi tartalmazza a [Bizottság arra vonatkozó ajánlását](#), hogy dolgozzanak ki az uniós védelemhez vezető kiegészítő legális

beutazási lehetőségeket, például az áttelepítést és a humanitárius befogadás egyéb formáit, például a közösségi szponzorálási programokat, valamint az oktatáshoz és a munkához kapcsolódó lehetőségeket.

2022 áprilisában a Bizottság javaslatot tett a [jogszerű migrációról szóló csomagra](#), amely az összevont engedélyről szóló irányelv és a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezőkről szóló irányelv átdolgozására irányuló javaslatokat tartalmaz. A Bizottság 2023. november 15-én javaslatot tett a [képzett és tehetséges munkavállalókra vonatkozó csomagra](#), amely magában foglalja egy uniós tehetségbázis létrehozását, valamint a képezések elismerési eljárásainak egyszerűsítésére irányuló intézkedéseket a hallgatói és munkaerőpiaci mobilitás előmozdítása érdekében.

2022. szeptember 7-én az Európai Parlament és öt soros tanácsi elnökség [kötelezettséget vállalt](#) arra, hogy együttműködnek annak érdekében, hogy a 2024. évi európai választások előtt elfogadják az uniós migrációs és menekültügyi szabályok 2016-ban megkezdett reformját.

C. Legfrissebb jogalkotási fejlemények

2008 óta számos jelentős, a bevándorlásról szóló irányelvet fogadtak el, és néhányat már felülvizsgáltak.

1. Jogszerű bevándorlás

Miután nehézségekbe ütközött egy olyan általános rendelkezés elfogadása, amely kiterjed az Unióba irányuló, minden típusú munkavállalási célú bevándorlásra, a jelenlegi megközelítés lényege, hogy a migránsok különböző csoportjai szerint kell ágazati szabályozást elfogadni a jogszerű bevándorlásra vonatkozó uniós szintű politika kialakítása érdekében.

A harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló 2009/50/EK irányelv bevezette az „uniós kék kártyát”, azaz egy gyorsított eljárást, amelynek alapján kedvezőbb feltételek mellett állítanak ki harmadik országbeli munkavállalók számára különleges tartózkodási és munkavállalási engedélyt ahhoz, hogy a tagállamokban magas szintű képzettséget igénylő munkát vállalhassanak. A Bizottság 2016 júniusában javaslatot tett a rendszer felülvizsgálatára, ideértve a kevésbé szigorú fogadási kritériumokat, az alacsonyabb bérküszöböt és előírt minimális munkaszerződési időszakot, a családdegyesítéssel kapcsolatos jobb rendelkezéseket és a párhuzamos nemzeti rendszerek felszámolását. A tagállamok nem értettek egyet a javaslattal. Az új paktum közzétételét követően a Parlament és a Tanács ismét megkezdte a felülvizsgálattal kapcsolatos munkát, és 2021. szeptember 15-én a Parlament [jóváhagyta](#) a Tanáccsal elért megállapodást. Az új szabályok rugalmasabb fogadási kritériumokat írnak elő (elegendő hathónapos időtartamú munkaszerződés vagy kötelező érvényű állásajánlat), ugyanakkor csökkentik azt a minimálbér-küszöböt, amelyet a kérelmezőknek meg kell keresniük ahhoz, hogy jogosultak legyenek a kékkártyára, és megkönnyítik a kékkártya birtokosai számára az uniós országok közötti utazást és a családjukkal való családdegyesítést. Az [\(EU\) 2021/1883 irányelv](#) 2021. október 20-án jelent meg a Hivatalos Lapban.

Az összevont engedélyről szóló irányelv ([2011/98/EU](#)) közös, egyszerűsített eljárást hoz létre azon harmadik országbeli állampolgároknak, akik tartózkodási és munkavállalási engedélyért folyamodnak egy tagállamban, illetve meghatározza a jogszerű bevándorlóknak biztosított közös jogokat. A 2019 márciusában elfogadott [végrehajtási jelentés](#) megállapította, hogy akadályozza a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára és a velük szembeni diszkrimináció felszámolására irányulóan az irányelvben megfogalmazott célkitűzések teljesülését az, hogy ezek a harmadik országbeli állampolgárok nem rendelkeznek információkkal a jogaikról. 2022 áprilisában Bizottság [javaslatot tett](#) az irányelv átdolgozására annak érdekében, hogy egyszerűsítsék és pontosítsák az irányelv hatályát, beleértve az alacsony és közepes képzettségű munkavállalók fogadására és tartózkodására vonatkozó feltételeket is. A társjogalkotók jelenleg dolgoznak a [javaslaton](#).

A 2014 februárjában elfogadott [2014/36/EU irányelv](#) a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeit szabályozza. A migráns idénymunkások tagállamtól függően legfeljebb öt–kilenc hónapig tartózkodhatnak törvényesen és ideiglenesen az Unió területén, hogy az évszakok változásához kötődő tevékenységet végezzenek, megtartva ugyanakkor harmadik országbeli állandó lakóhelyüket. Az irányelv emellett egyértelművé teszi a migráns munkavállalók jogait is. 2020 júliusában a Bizottság [iránymutatást adott ki a Covid19-járvány kontextusában az EU-ban dolgozó idénymunkásokról](#), amelyben bejelentette a 2021-re vonatkozó első végrehajtási jelentést is.

A harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló [2014/66/EU irányelvet](#) 2014. május 15-én fogadták el. Az irányelv könnyebbé teszi a vállalkozások és multinacionális vállalatok számára, hogy vezetőiket, szakértőiket és gyakornoki státusban lévő alkalmazottaikat ideiglenesen az Európai Unióban található fióktelepeikre vagy leányvállalataikhoz áthelyezzék. Az első végrehajtási jelentés 2019 novemberére volt esedékes.

A harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről szóló [\(EU\) 2016/801 irányelvet](#) 2016. május 11-én fogadták el, és 2018. május 23-ig kell átültetni. Ez az irányelv a diákokra és kutatókra vonatkozó korábbi eszközök helyébe lép, szélesítve azok hatókörét, és egyszerűsítve azok alkalmazását.

Végezetül, az Európai Unióban hosszú távon tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok helyzetét továbbra is a [2003/109/EK](#) tanácsi irányelv szabályozza, melyet 2011-ben módosítottak azzal a szándékkal, hogy hatálya kiterjedjen a menekültekre és a nemzetközi védelem egyéb kedvezményezettjeire is. A 2019. márciusi [végrehajtási jelentés](#) megállapította, hogy a tagállamok ahelyett, hogy aktívan előmozdítanák az európai huzamos tartózkodási jogállást, inkább nemzeti huzamos tartózkodási engedélyeket adnak ki; és csak kevés harmadik országbeli állampolgár él azzal a joggal, hogy más tagállamokba költözzön. 2022 áprilisában a Bizottság [javaslatot tett](#) az irányelv átdolgozására azzal a céllal, hogy valódi

huzamos időre szóló uniós tartózkodási engedélyt hozzon létre, különösen azért, hogy megerősíti a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek azon jogát, hogy más tagállamokba költözzenek és ott dolgozzanak. Az Európai Parlament 2023 áprilisában elfogadta a tárgyalási megbízását. A társjogalkotók jelenleg dolgoznak a [javaslaton](#).

2. Integráció

A [2003/86/EK tanácsi irányelv](#) a családegyesítési jogra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, amelyek túlmutatnak az emberi jogok európai egyezményének 8. cikkében foglalt, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogon. Mivel a 2008. évi végrehajtási jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a tagállamok nem alkalmazták teljes mértékben és helyesen a 2003/86/EK irányelvet, a Bizottság 2014 áprilisában [közleményt](#) tett közzé, amely útmutatást ad a tagállamok számára annak alkalmazási módjáról. A Bizottság [reguláris migrációra vonatkozó célravezetőségi vizsgálata](#) kiterjed a családegyesítési irányelvre is.

Az Unió hatásköre az integráció területén korlátozott. 2011 júliusában a Bizottság elfogadta a [harmadik országbeli állampolgárok integrációjának európai programját](#). Legutóbb pedig a Bizottság 2020 novemberében a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó, az integrációról és a befogadásról szóló [cselekvési tervet](#) nyújtott be, amely politikai keretet és konkrét kezdeményezéseket tartalmaz, támogatandó a tagállamokat az Unió területén jogszerűen tartózkodó mintegy 34 millió harmadik országbeli állampolgár oktatás, foglalkoztatás, egészségügyi ellátás és lakhatás tekintetében megvalósuló integrálásában. Ez a terv magában foglalja a nyomon követési intézkedéseket és az új digitális eszközök használatát, valamint a migránsok társadalmi részvételének előmozdítására, az uniós finanszírozási lehetőségek növelésére és a kormányzás különböző szintjein működő, több érdekelt felet tömörítő partnerségek kiépítésére irányuló erőfeszítéseket. A meglévő eszközök közé tartozik az [Európai Migrációs Fórum](#), az [európai integrációs honlap](#) és az [Európai Integrációs Hálózat](#), valamint az újonnan létrehozott, a migránsok migrációval, menekültüggyel és integrációval kapcsolatos véleményével foglalkozó szakértői csoport, amely [első alkalommal](#) 2020 novemberében ült össze, és azóta is rendszeresen ülésezik.

Az új, 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben a nemzeti integrációs politikákat támogató speciális finanszírozási eszközök a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapon ([MMIA](#)) és az Európai Szociális Alapon ([ESZA+](#)) alapulnak.

3. Irregularis bevándorlás

Az EU néhány főbb jogszabályt fogadott el az irregularis bevándorlás elleni küzdelem érdekében:

- Az úgynevezett „segítségnyújtási csomag” a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás meghatározásáról szóló [2002/90/EK tanácsi irányelvet](#), valamint az e segítségnyújtás elleni küzdelem büntetőjogi keretének megerősítéséről szóló [2002/946/IB kerethatározatot](#) tartalmazza. A csomagot az emberkereskedelem áldozatává vált, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárok részére kiállított tartózkodási engedélyről szóló [2004/0081/EK tanácsi irányelv](#) egészíti ki (az emberkereskedelemtől lásd még a büntetőügyekben folytatott rendőrségi

és igazságügyi együttműködésről szóló tájékoztatót [4.2.6.](#)). 2015 májusában a Bizottság elfogadta a [migráncscempészet elleni uniós cselekvési tervet \(2015–2020\)](#), és a cselekvési tervvel összhangban elvégezte a hatályos jogszabályi keret [REFIT-értékelését](#), amelyet [nyilvános konzultáció](#) előzött meg. A Bizottság megállapította, hogy akkor nem állt rendelkezésre elegendő arra utaló bizonyíték, hogy személyeket vagy szervezeteket ténylegesen és ismétlődő módon üldöztek volna humanitárius segítségnyújtás miatt, és arra a következtetésre jutott, hogy a jelenlegi helyzetben továbbra is szükség van a migráncscempészetrel kapcsolatos uniós jogi keretre. A Parlament 2018. július 5-i [állásfoglalása](#) felszólította a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat a tagállamok számára a humanitárius segítségnyújtás bűncselekménnyé minősítésének megelőzése érdekében, 2018 szeptemberében pedig [meghallgatást](#) tartottak a témáról. Az új paktum részeként a Bizottság [közleményt](#) adott ki, amelyben iránymutatást adott a segítségnyújtási irányelv értelmezéséhez, leszögezve, hogy a bajba jutott személyek tengeri mentésére vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése nem büntethető, de nem kért további erőfeszítéseket, és a kutatási és mentési tevékenységeket nem kormányzati szervezetek és magánhajók kezében hagyta. [Nyilvános konzultációt](#) követően a Bizottság 2021 szeptemberében elfogadta a [migráncscempészet elleni megújított uniós cselekvési tervet \(2015–2020\)](#). Az emberkereskedelem problémájával az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló [2011/36/EU irányelv](#) foglalkozik. A Bizottság 2022 decemberében [javaslatot tett](#) a 2011/36/EK irányelv felülvizsgálatára. A társjogalkotók jelenleg dolgoznak a [javaslaton](#).

- A harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a visszatérésről szóló [\(2008/115/EK\)](#) irányelv meghatározza a visszatérésre vonatkozó közös uniós normákat és eljárásokat. A végrehajtásáról szóló első jelentést 2014 márciusában fogadták el. 2015 szeptemberében a Bizottság közzétette [a visszatérésre vonatkozó uniós cselekvési tervet](#), amelyet 2015 októberében a visszatérési politika jövőjéről szóló tanácsi következtetések elfogadása követett. A Bizottság 2017 márciusában kiegészítette a cselekvési tervet egy, a „Hatékonyabb visszatérési politika az európai unióban – megújított cselekvési terv” című [közleménnyel](#) és a visszatérések hatékonyabbá tételéről szóló [ajánlással](#). 2017 szeptemberében kiadta a [visszatérési kézikönyv](#) naprakésszé tett változatát, amely iránymutatást ad a visszatéréssel kapcsolatos feladatokért felelős nemzeti hatóságok számára. Ezen kívül a Parlament és a Tanács 2016-ban elfogadta az [\(EU\) 2016/1953 rendeletet](#) a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldéséhez kiállított európai úti okmány létrehozásáról. A közelmúltban átalakított és megerősített [Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség](#) (Frontex) egyre inkább segíti a tagállamokat a visszaküldéssel kapcsolatos tevékenységeikben. A Bizottság 2018 szeptemberében az eljárások felgyorsítása céljából javaslatot tett a visszatérési irányelv átdolgozására, amely tartalmazna egy új, a határon folytatott eljárást a menedékkérők számára, világosabb eljárásokat és szabályokat vezetne be a visszaélések megelőzése érdekében, hatékony önkéntes visszatérési programok létrehozására kötelezné a tagállamokat, valamint egyértelműbb szabályokat hozna az őrizetről. A [Parlament célzott](#)

[hatásvizsgálata](#) megállapította, hogy a javaslat jelentős költségekkel járna a tagállamok számára az őrizet kiterjesztése révén. Nem volt egyértelmű bizonyíték arra, hogy a javaslat hatékonyabb visszaküldéshez vezetne, viszont növelné annak valószínűségét, hogy sérülnek az irreguláris migránsok alapvető jogai. A [visszatérési irányelv végrehajtásáról szóló](#), 2020. december 17-i parlamenti állásfoglalás hangsúlyozta, hogy az uniós visszaküldési politika eredményességét nemcsak a visszaküldési arány alapján kell mérni, hanem figyelembe kell venni az alapvető jogok és az eljárási garanciák tiszteletben tartását is. Az előadó (Tineke Strik (Verts/ALE)) 2020. február 21-én tette közzé [jelentéstervezetét](#). A társjogalkotók jelenleg dolgoznak a [javaslaton](#). Új paktumában a Bizottság egy közös uniós visszaküldési rendszer felé mozdul el, amely több operatív támogatást nyújt a tagállamoknak és a Frontexnek mint az uniós visszaküldési politika operatív ágának, valamint egy visszaküldéssel foglalkozó koordinátor kinevezését egy új magas szintű visszaküldési hálózat támogatásával. Az első uniós visszaküldési koordinátort, Mari Juritscht 2022 márciusában nevezték ki. A Bizottság közzétette [az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó stratégiáját](#) (2021. április), „[A hatékonyabb visszaküldést célzó operatív stratégia felé](#)” című szakpolitikai dokumentumot (2021. január), valamint a kiutasítási határozatok kölcsönös elismeréséről és a visszaküldések felgyorsításáról szóló [ajánlását](#) (2023. március). A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslat ([4.2.2.](#)) a visszaküldési szponzorálást is szolidaritási intézkedésként javasolja, amelynek révén a tagállamok támogathatják a nyomás alatt álló többi tagállamot.

- A **munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló (2009/52/EK) irányelv** az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókat és intézkedéseket határozza meg. A szóban forgó irányelv végrehajtásáról szóló első jelentést 2014. május 22-én ismertették. Az új paktumban tett bejelentését követően a Bizottság 2021 szeptemberében [közleményt fogadott el az irányelv alkalmazásáról](#) azzal a céllal, hogy megerősítse a végrehajtást, ugyanakkor védje az irreguláris migránsok jogait.
- A tagállamok 2001 óta kölcsönösen elismerik egymás kiutasítási határozatait ([2001/40/EK irányelv](#)), vagyis tiszteletben tartják és betartják a tagállamok azon határozatait, amellyel egy másik tagállamban tartózkodó nem uniós állampolgárt utasítanak ki.

Az EU ugyanakkor az irreguláris migránsok származási és tranzitországaival tárgyalásokat folytat a [visszafogadási megállapodásokról](#), illetve visszafogadási megállapodásokat köt az irreguláris migránsok visszaküldése és az emberkereskedelem elleni küzdelem terén folytatott együttműködés érdekében. E megállapodások visszafogadási vegyes bizottságokat hoznak létre, amelyek nyomon követik azok végrehajtását. A megállapodások kapcsolódnak a vízumkönnyítési megállapodásokhoz, amelyek célja megfelelő ösztönzést biztosítani az érintett harmadik országban folytatott visszafogadási tárgyalásokhoz, az irreguláris migráció fokozása nélkül.

A Bizottság informális megállapodásokat is kötött a visszaküldésről és a visszafogadásról, amelyeket a Parlament erőteljesen bírált amiatt, hogy kívül esnek a parlamenti ellenőrzésen, és kérdések merültek fel az elszámoltathatósággal és az átláthatósággal kapcsolatban.

A Bizottság uniós cselekvési terveket javasolt a [Földközi-tenger középső térségében](#) (2022. november), a [Nyugat-Balkánon](#) (2022. december), a [Földközi-tenger nyugati térségében és az Atlanti-óceán térségében](#) (2023. június), valamint a [Földközi-tenger keleti térségében](#) (2023. október) húzódó útvonalakra vonatkozóan.

AZ EURÓPAI PARLAMENT SZEREPE

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta a Parlament társjogalkotóként aktívan részt vesz az irreguláris és a reguláris bevándorlással foglalkozó új jogszabályok elfogadásában.

A Parlament számos, a migrációval kapcsolatos saját kezdeményezésű állásfoglalást fogadott el, többek között a földközi-tengeri térségben kialakult helyzetről és a migrációval kapcsolatos átfogó uniós megközelítés szükségességéről szóló, [2016. április 12-i állásfoglalását](#), a legális munkaerő-migráció új lehetőségeiről szóló, [2021. május 20-i állásfoglalását](#), valamint a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, [2021. november 25-i saját kezdeményezésű jogalkotási állásfoglalását](#) a jogszerű migrációval kapcsolatos szakpolitikáról és jogszabályról.

További információk a témával kapcsolatban:

- [Migráció Európában](#)
- [Uniós menekültügyi politika](#)

Georgiana Sandu
10/2023

